

Sygn. akt III KK 389/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 sierpnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Kazimierz Klugiewicz

SSN Barbara Skoczowska

Protokolant Dagmara Szczepańska-Maciejewska

w sprawie **R. B.**,

skazanego z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 28 sierpnia 2018 r.,

w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,

kasacji wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego
na korzyść skazanego od wyroku Sądu Rejonowego we W.

z dnia 28 sierpnia 2017 r., sygn. akt II K [...],

p o s t a n o w i ł:

- 1. uchyla zaskarżony wyrok i na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. postępowanie umarza,**
- 2. kosztami procesu obciąża Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 28 sierpnia 2017 roku, Sąd Rejonowy we W., w sprawie o sygnaturze akt II K [...], uznał: oskarżonego R. B. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, to jest tego, że: w okresie od dnia 5 stycznia 2017 r. do dnia 12 stycznia 2017 r. we W. działając w krótkich odstępach czasu w celu

wykonania z góry powziętego zamiaru wspólnie i w porozumieniu z Ł. S.:

- w dniu 5 stycznia 2017 r. we W. przy ulicy O. [...] w sklepie N. dokonał zaboru w celu przywłaszczenia 7 sztuk butelek wódki Ż. o pojemności 1 l o łącznej wartości 265,93 zł,

- w dniu 12 stycznia 2017 r. we W. przy ulicy O. [...] w sklepie N. dokonał zaboru w celu przywłaszczenia 10 sztuk butelek wódki S. o pojemności 1 l o łącznej wartości 459,90 zł., tj. mienia o łącznej wartości 725,83 zł na szkodę N. Sp. z o.o. M. [...], [...] K. – to jest występku z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i za to, na podstawie art. 278 § 1 k.k. wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, na podstawie art. 46 § 1 k.k. zobowiązał oskarżonego do solidarnego (z Ł. S.) naprawienia szkody w kwocie 725,83 zł na rzecz N. Sp. z o.o. M. [...], [...] K..

Wyrok ten nie był zaskarżony i uprawomocnił się w dniu 5 września 2017 r. (k. 38 akt II K [...]).

Kasację od tego wyroku na korzyść skazanego wniósł Minister Sprawiedliwości - Prokurator Generalny, który zaskarżył to orzeczenie w całości i zarzucił: rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 17 § pkt 7 k.p.k. stanowiące bezwzględną przyczynę odwoławczą określoną w art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k. polegające na skazaniu R. B. za wchodzące w skład czynu ciągłego czynny z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k., popełnione w dniach od 5 stycznia 2017 r. do dnia 12 stycznia 2017 r., pomimo tego, że stanowiły one element czynu ciągłego z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. popełnionego w dniach od 31 października 2016 r. do dnia 19 stycznia 2017 r., za dokonanie którego R. B. skazany został wcześniejszym wyrokiem Sądu Rejonowego we W. z dnia 8 sierpnia 2017 r., sygn. akt II K [...], który uprawomocnił się w dniu 17 sierpnia 2017 r. i wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i umorzenie postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna, co pozwoliło rozpoznać ją w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Zaskarżony kasacją wyrok jest dotknięty uchybieniem stanowiącym bezwzględną przyczynę odwoławczą określoną w art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k.,

jako wydany wbrew negatywnej przesłance procesowej wskazanej w art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k.

Nie ulega wszak wątpliwości, że R. B. został skazany prawomocnym wyrokiem wydanym przez Sąd Rejonowy we W. w dniu 8 sierpnia 2017 r., sygn. akt II K [...], po uwzględnieniu wniosku złożonego przez prokuratora w trybie art. 335 § 2 k.p.k., za występki z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k., polegający na tym, że: w okresie od 31 października 2016 r. do 19 stycznia 2017 r. we W. przy ulicy K. [...] działając czynem ciągłym w wykonaniu z góry powziętego zamiaru dokonał zaboru w celu przywłaszczenia:

- w dniu 31 października 2016 r. 1 kartonu z zawartością batonów S. wartości 216 zł,
- w dniu 14 grudnia 2016 r. działając wspólnie i w porozumieniu z Ł. S. 3 butelek G. wartości 239,97 zł,
- w dniu 20 grudnia 2016 r. 3 butelek G. wartości 239,97 zł,
- w dniu 22 grudnia 2016 r. 4 butelek G. wartości 319,96 zł,
- w dniu 23 grudnia 2016 r. działając wspólnie i w porozumieniu z Ł. S. 3 butelek B. wartości 319,95 zł,
- w dniu 19 stycznia 2017 r. działając wspólnie i w porozumieniu z Ł. S. 12 sztuk czekolad B. wartości 111,48 zł, 12 sztuk czekolad J. wartości 111,48 zł, 24 sztuk czekolad M. wartości 222,96 zł i 12 sztuk czekolad J. wartości 111,48 zł – to jest mienia o łącznej wartości 1893,25 zł na szkodę T. Spółka z o.o. w K., za który to czyn, na podstawie art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 37a k.k., wymierzono mu karę jednego roku ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin miesięcznie. Nadto na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzeczono wobec oskarżonego obowiązek naprawienia szkody poprzez zapłatę kwoty 1334,59 zł na rzecz pokrzywdzonego T. Spółka z o.o. w K..

Wyrok ten uprawomocnił się w dniu 17 sierpnia 2017 r. (k. 108 akt II K [...]).

Zestawienie treści obydwu przywołanych powyżej wyroków Sądu Rejonowego we W. dowodzi tego, że:

- w dacie wydania zaskarżonego kasacją wyroku, tj. 28 sierpnia 2017 r. R. B. był już prawomocnie skazany za czyn ciągły z art. 278 § 1 k.k. popełniony

we W. w dniach od 31 października 2016 r. do dnia 19 stycznia 2017 r. (odnośnie trzech zachowań wspólnie i w porozumieniu z Ł. S.);

– zachowań stanowiących czyn ciągły, będący przedmiotem rozstrzygnięcia zaskarżonego kasacją wyroku, R. B. dopuścił się w dniach 5 stycznia 2017 r. oraz 12 stycznia 2017 r., to jest bezspornie w przedziale czasu w ciągu którego popełnił czyn ciągły za który został skazany w sprawie II K [...].

Mając na względzie te zaszłości, a także identyczność faktyczną tych wszystkich zachowań, będących przedmiotem tych obydwu procesów (tak pod względem sposobu w jaki były one realizowane, jak i miejsca oraz okoliczności towarzyszących ich dokonaniu), podjęcie ich w krótkich odstępach czasu, a także w wykonaniu z góry powziętego zamiaru (o czym świadczą wyjaśnienia złożone przez samego R. B.: „od jesieni 2016 r. nie pracowałem, nie miałem pieniędzy, aby je uzyskać chodziłem na kradzieże do sklepu (..) czasami byłem sam, a czasami z kolegą Ł. S. (..) musiałem kraść, żeby przeżyć, miałem zamiar kraść, bo nie miałem innego źródła utrzymania” – k.83 i 85 akt II K [...]; „nie miałem pracy i środków na utrzymanie” – k. 37 akt II K [...]) – nie ulega wątpliwości, że wszystkie te zachowania stanowiły jeden czyn ciągły w rozumieniu art. 12 k.k.

To ustalenie implikuje określone konsekwencje procesowe, skoro czyn ciągły oparty jest na założeniu materialnej niepodzielności przestępstwa. Przyjęcie zatem konstrukcji czynu ciągłego jako jednego czynu zabronionego przesądza o konieczności stosowania zasady procesowej *ne bis in idem procedatur*. Zasada ta wiąże także, gdy po osądzeniu czynu ciągłego ujawnione zostaną dalsze zachowania, które zostały popełnione przez sprawcę w ramach czasowych wyznaczonych przez przypisany mu czyn ciągły. Czyn ciągły, będący jednym czynem zabronionym, stanowi z punktu widzenia procesu karnego jednolitą całość i ma do niego odniesienie zasada niepodzielności przedmiotu procesu karnego i podstawy odpowiedzialności karnej. W przypadku czynu ciągłego podstawę odpowiedzialności stanowią wszystkie objęte znamieniem ciągłości zachowania. Jej granice wyznaczają więc początek pierwszego i zakończenie ostatniego z zachowań składających się na czyn ciągły. Prawomocne zakończenie postępowania karnego, którego przedmiotem był czyn ciągły oznacza więc, że

nie jest możliwe prowadzenie innego postępowania co do zachowań popełnionych przez sprawcę w okresie wyznaczonym przez początek pierwszego i zakończenie ostatniego zachowania składającego się na czyn ciągły, byłoby to bowiem postępowanie karne „co do tego samego czynu tej samej osoby (art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k.)” (por. P. Kardas [w:] Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz, Tom I pod red. A. Zolla, Zakamycze 2004, s. 224-225; wyrok Sądu Najwyższego z 15 września 2005 r., II KK 15/05, OSNwSK 2005, nr 1, poz. 1679; uchwała Sądu Najwyższego z 21 listopada 2001 r., I KZP 29/01, OSNKW 2002, z.1-2, poz.2 z glosą W. Marcinkowskiego, Prok. I Pr. 2002, nr 9, s. 111).

Tymczasem do tego rodzaju sytuacji procesowej doszło w niniejszej sprawie. Czyn ciągły przypisany skazanemu zaskarżonym kasacją wyrokiem w całości stanowił bowiem element (część składową) czynu ciągłego osądzonego prawomocnie wcześniejszym wyrokiem Sądu Rejonowego we W. z dnia 8 sierpnia 2017 r., wydanego w sprawie II K [...], który uprawomocnił się w dniu 17 sierpnia 2017 r. Oznacza to, iż zaskarżony wyrok wydano wbrew bezwzględnej przesłance procesowej (*res iudicata*), która wszak warunkuje dopuszczalność postępowania karnego w każdym układzie procesowym. To naruszenie powagi rzeczy osądzonej (stanowiące bezwzględną przyczynę odwoławczą wskazaną w pkt 8 § 1 art. 439 k.p.k.) skutkowało koniecznością uchylenia zaskarżonego wyroku i umorzeniem postępowania, stosownie do nakazu wynikającego z treści (przywołanego już) art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k.

Dlatego kasacja Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego została uwzględniona, a kosztami procesu należało obciążyć Skarb Państwa – stosownie do treści art. 632 pkt 2 k.p.k.

Z tych to względów orzeczono jak wyżej.